

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.5(125).09
УДК [796.325:796.012.2+796.015.132] – 053.6

Горчанюк Ю. А.
доцент кафедри спортивних та рухливих ігор
Харківська державна академія фізичної культури;

ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ 9 – 11 РОКІВ ПІД ВПЛИВОМ СПЕЦІАЛЬНО ПІДБРАНИХ КОМПЛЕКСІВ ВПРАВ СКЛАДНОКООДИНАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНІСТІ

В статті наведено показники фізичної підготовленості волейболістів 9 – 11 років та їх зміни після впровадження в навчально – тренувальний процес комплексів вправ на координаційній драбині. Встановлено, що показники фізичної підготовленості під впливом розробленої нами методики покращуються, і ці зміни суттєві і статистично достовірні ($p < 0,05$). Найбільш суттєве покращення було визначено за показниками координаційних здібностей, швидкісно - силових якостей та швидкості ($p < 0,05$), результати гнучкості, витривалості та сили, теж покращились, але достовірних змін при цьому не спостерігалось ($p > 0,05$).

У дослідженні брали участь 40 спортсменів в віці 9 – 11 років. Впродовж 6 місяців в навчально-тренувальний процес експериментальної групи поряд з програмним матеріалом до занять було включено спеціальні вправи на координаційній драбині. А саме: стрибки з різних вихідних положень, обертальні рухи в русі, різноманітні прискорення, стрибкові вправи, сполучення стрибкових та бігових вправ, які виконувались з поступовим зростанням їх координаційної складності. Виконання вправ проходило, як в основний, та й протилежний бік, а також, до занять було включено різноманітні акробатичні модифіковані вправи, які поєднувались з вищезазначеними вправами та технічними імітаційними прийомами гри. Тестування проходило за загальноприйнятими методиками.

Ключові слова: спортсмени-волейболісти, фізична підготовленість, спеціально підібрані комплекси вправ, координаційна драбина.

Горчанюк Ю.А., Изменение показателей физической подготовленности волейболистов 9 – 11 лет под влиянием специально подобранных комплексов упражнений сложнокоординационной направленности. В статье приведены показатели физической подготовленности волейболистов 9 – 11 лет и их изменения после применения в учебно – тренировочном процессе комплексов упражнений на координационной лестнице. Установлено, что показатели физической подготовленности под влиянием разработанной нами методики улучшаются, и эти изменения существенны и статистически достоверны ($p < 0,05$). Наиболее существенное улучшение было выявлено по показателям координационных способностей, скоростно – силовых качеств и быстроты ($p < 0,05$), результаты гибкости, выносливости и силы, тоже улучшились, но достоверных изменений при этом не наблюдалось ($p > 0,05$).

В исследовании брали участие 40 спортсменов в возрасте 9 – 11 лет. На протяжении 6 месяцев в учебно – тренировочный процесс экспериментальной группы наряду с программным материалом в занятия были включены специальные упражнения на координационной лестнице. А именно: прыжки из разных исходных положений, движения по кругу, различные ускорения, прыжковые упражнения, сочетание прыжковых и беговых упражнений, которые использовались с постепенным увеличением их координационной сложности. Выполнение упражнений проходило, как в основную, так и в противоположную сторону, а также в занятия были включены разнообразные акробатические модифицированные упражнения, которые объединялись с вышепредставленными упражнениями и техническими имитационными приемами игры. Тестирование проходило по общепринятым методикам.

Ключевые слова: Спортсмены – волейболисты, физическая подготовленность, специально подобранные комплексы упражнений, координационная лестница.

Horchanyuk Y.A. Changes in the indicators of physical fitness of volleyball players aged 9-11 under the influence of specially selected sets of exercises of complex coordination orientation. The article presents the indicators of physical fitness of volleyball players aged 9-11 and their changes after the introduction of sets of exercises on the coordination ladder in the educational and training process. It was found that the indicators of physical fitness under the influence of our method are improving, and these changes are significant and statistically significant ($p < 0,05$). The most significant improvement was determined by the indicators of coordination abilities, speed - strength qualities and speed ($p < 0,05$), the results of flexibility, endurance and strength also improved, but no significant changes were observed ($p > 0,05$).

The study involved 40 athletes aged 9 to 11 years. For 6 months, special exercises on the coordination ladder were included in the training process of the experimental group along with the program material. Namely: jumps from different starting positions, rotational movements in motion, various accelerations, jumping exercises, a combination of jumping and running exercises, which were performed with a gradual increase in their coordination complexity. The exercises were performed both in the main and in the opposite direction, and also, various acrobatic modified exercises were included in the classes, which were combined with the above-mentioned exercises and technical simulation techniques of the game. Testing was performed according to generally accepted methods.

Key words: volleyball athletes, physical fitness, specially selected sets of exercises, coordination ladder.

Постановка проблеми. Сучасний волейбол - є однією з найбільш видовищних і популярних спортивних ігор. Високий темп ігрових дій та швидка зміна ситуацій потребують специфічних вимог до функціональної та рухової підготовленості спортсменів.

Вже на ранніх ступенях засвоєння волейбольної техніки спортсмен зіткається з проблемою чіткого диференціювання рухів, визначення відстані до гравців своєї команди, команди супротивника, а також виконання рухових дій в певні часові проміжки.

Так, високий рівень розвитку координаційних здібностей, спеціальної швидкості, швидко – силових якостей – є фундаментом успіху формування та засвоєння навичок гри. Особливо це набуває значення на початкових етапах підготовки, коли анатомічно та фізіологічно створюються умови для розвитку та вдосконалення даних функцій.

На теперішній час в спеціальній літературі накопичено достатня кількість відомостей, які торкаються даної тематики. Авторами було розглянуто загальні основи діагностики, структури, розвитку та вдосконалення фізичної підготовленості різного контингенту спортсменів.

Тем не менш, ще цілий ряд окремих питань, які мають відношення до розвитку та вдосконалення фізичної підготовки юних волейболістів потребує свого подальшого уточнення.

Аналіз літературних джерел. Проведений аналіз даних літературних джерел [1 - 8] дозволяє говорити про те, що це питання для спортивної науки – не є новим. Багато авторів [1, 3, 6] в своїх роботах значну увагу приділяли розвитку та вдосконаленню фізичної підготовленості у різного контингенту спортсменів.

Для спортивних ігор найбільш актуальними стали роботи Козіної Ж.Л., Помещикової І.П., Пащенко Н.О. – які розглядали питання вдосконалення фізичних якостей різних за віком та кваліфікацією баскетболістів.

Камаєв О.І., Шевченко О.О., Карпенко Д.В. – вивчали прояв фізичних якостей в змагальній діяльності бадмінтістів.

В роботі Нессон О.О., була підтверджена ефективність застосування вправ на координаційній драбині, а також позитивний вплив запропонованої автором методики на показники фізичної підготовленості юних гандболістів.

В волейболі, авторами присвячено багато уваги вдосконаленню фізичної підготовленості юних спортсменів.

Проте, робот, які б пояснювали питання впливу спеціально – підібраних комплексів вправ з використанням координаційної драбини на показники фізичної підготовленості волейболістів 9 – 11 років, в науково – методичній літературі не знайдено.

Тому, **метою** нашого дослідження стало визначення ступеню впливу, вправ складнокоординаційної спрямованості на показники фізичної підготовленості волейболістів груп початкової підготовки.

Матеріал та методи дослідження. Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, вивчення документальних матеріалів і педагогічне спостереження, педагогічне тестування, методи математичної.

До педагогічного тестування було включено наступні тести запропоновані Л. П. Сергієнко, та тести представлені в програмі з волейболу для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а саме, тестування координаційних здібностей проходило за показниками: човникового бігу з ускладненнями 5Х6 м (с), стрибків на розмітку (см), метання тенісного м'яча на швидкість і дальність(із положення сидячи ноги нарізно)(м), тесту для оцінки балістичної координації рухів, бігу на місці у середньому темпі (с), кистьової динамометрії(кг), кидків м'яча у ціль, стоячи до неї спиною (бали), оцінки просторової точності куткових рухів(градуси), статичної рівноваги за методикою Бондаревського(с), динамічної рівноваги при виконанні поворотів на гімнастичній лаві(с), спринту у заданому ритмі(с), здатності до довільного розслаблення м'язів (бали), комплексного волейбольного тесту для визначення координованості рухів(с). Тестування швидкості проходило та результатами тестувань - бігу 30 м, (с), бігу 10 с на місці (кількість кроків,) хвату падаючої палиці (см); бігу 12 м з ходу (с); тестування швидко – силових якостей визначалось за результатами: стрибка угору з розбігу (см); стрибка у довжину з місця поштовхом двох ніг (см); метання набивного м'яча (м); стрибка угору після переміщення праворуч, ліворуч (с) та спеціального стрибкового тесту (різниця між стрибками)(см); тестування гнучкості - нахилу тулуба вперед з положення сидячи (см), рухливості в плечових суглобах (см); тестування сили: згинання, розгинання рук в упорі лежачи (кількість разів), підймання тулуба із положення лежачи (кількість разів); тестування витривалості - біг на 5 хв (м).

У дослідженні брали участь 40 спортсменів в віці 9 – 11 років. З них 20 хлопчиків - волейболістів, що навчаються в групах початкової підготовки другого року навчання спортивного клубу «Локомотив» міста Харкова, які увійшли до контрольної групи, та 20 хлопчиків - волейболістів, що навчаються в групах початкової підготовки другого року навчання СДЮШОР № 2 міста Полтава, які увійшли до експериментальної групи. Дослідження проводилося поетапно з листопада 2018 року по травень 2019 року. Групи були ідентичні по статевих і вікових ознаках.

Впродовж 6 місяців в навчально-тренувальний процес експериментальної групи поряд з програмним матеріалом було включено спеціальні вправи на координаційній драбині спрямовані на розвиток та вдосконалення координаційних функцій. А саме: стрибки з різних вихідних положень, обертальні рухи в русі, різноманітні прискорення, стрибкові вправи, сполучення стрибкових та бігових вправ, які виконувались з поступовим зростанням їх координаційної складності. Виконання вправ проходило, як в основний, та й протилежний бік, а також, до занять було включено різноманітні акробатичні модифіковані вправи, які поєднувались з вищезазначеними вправами та технічними імітаційними волейбольними прийомами. В ході проведення педагогічного експерименту юним спортсменам поступово підвищували навантаження: збільшували дозування, складність і швидкість виконання вправ та ігор, деякі вправи було виконано без зорового та слухового контролю. Навантаження змінювалося з урахуванням віку, фізичної підготовленості та індивідуальних особливостей, спортсменів, що займалися. Спеціальні вправи було включено в підготовчу, основну та заключну частини заняття.

Зв'язок дослідження з науковими програмами планами, темами. Дослідження виконано згідно плану науково-дослідної роботи кафедри спортивних та рухливих ігор, Харківської державної академії фізичної культури. Напрямок дослідження відповідає тематичі ініціативної теми плану науково-дослідних робіт у сфері фізичної культури і спорту на 2016–2020 роки за напрямом «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту».

Результати дослідження та їх обговорення. Результати тестування координаційних здібностей волейболістів контрольних та експериментальних груп після проведення педагогічного експерименту представлені в таблиці 3.1

Таблиця 1

Показники координаційних здібностей волейболістів контрольної та експериментальної груп після проведення педагогічного експерименту (n=40)

Рухові тести	КГ після експерименту (n=20)	ЕГ після експерименту (n=20)	t	p
$\bar{X} \pm m$				
Контроль здібності оцінки і регуляції просторово - часових та динамічних параметрів рухів				
Човниковий біг 5X6 м з ускладненнями (с)	13,7±0,6	11,6±0,7	2,3	<0,05
Стрибки на розмітку (см)	9,1±0,7	7,1±0,5	2,3	<0,05
Метання тенісного м'яча на швидкість і дальність (із положення сидячи, ноги нарізно)(см)	131,4±11,2	135,2±12,1	0,2	>0,05
Тест для оцінки балістичної координації рухів.	0,31±0,7	0,48±0,5	0,2	>0,05
Оцінка відчуття часу				
Помилка бігу на місці у середньому темпі (5 с)	1,0±0,2	0,5±0,1	2,2	<0,05
Помилка бігу на місці у середньому темпі (10 с)	1,1±0,3	0,7±0,3	0,1	>0,05
Оцінка точності м'язових зусиль				
Помилка відтворення максимального зусилля (100 % від максимуму) права	5,3±1,3	5,2±1,1	0,1	>0,05
Помилка відтворення максимального зусилля (100 % від максимуму) ліва	4,1±1,3	4,0±1,4	0,1	>0,05
Помилка відтворення максимального зусилля (50 % від максимуму) права	3,1±1,5	2,7±1,6	0,2	>0,05
Помилка відтворення максимального зусилля (50 % від максимуму) ліва	3,0±1,5	2,2±1,4	0,4	>0,05
Контроль здібностей орієнтування у просторі				
Кидки м'яча у ціль, стоячи до неї спиною (бали)	7,5±1,2	7,8±1,3	0,2	>0,05
Помилка відтворення кутових рухів у плечових суглобах(45 градусів)	5,3±1,4	5,2±1,3	0,1	>0,05
Помилка відтворення кутових рухів у плечових суглобах(90 градусів)	8,1±1,7	7,1±1,6	0,4	>0,05
Помилка відтворення кутових рухів у кульшових суглобах(45 градусів)	6,6±1,5	4,5±1,2	1,1	>0,05
Помилка відтворення кутових рухів у кульшових суглобах(90 градусів)	9,6±0,7	6,9±1,1	2,1	<0,05
Контроль стійкості рівноваги (статичної та динамічної)				
Статична рівновага за методикою Бондаревського(з відкритими очима)(с)	21,4±1,2	26,5±2,2	2,1	<0,05
Динамічна рівновага при виконанні поворотів на гімнастичній лаві(с)	8,7±0,7	6,9±0,5	2,1	<0,05
Контроль відчуття ритму				
Різниця спринту у заданому ритмі (с)	1,3±0,5	1,0±0,4	0,5	>0,05
Показники здатності до довільного розслаблення м'язів				
Здатність до довільного розслаблення м'язів (бали)	3,7±0,4	3,8±0,3	0,2	>0,05
Контроль координованості рухів				
Комплексний волейбольний тест для визначення координованості рухів (с)	19,1±0,8	16,8±0,7	2,2	<0,05

Аналіз показників координаційних здібностей контрольної та експериментальної груп після проведення педагогічного експерименту за результатами тестування човникового бігу з ускладненнями 5X6 м, стрибків на розмітку, бігу на місці у середньому темпі 5 с, оцінки просторової точності кутових рухів у кульшових суглобах, статичної рівноваги за методикою Бондаревського, динамічної рівноваги при виконанні поворотів на гімнастичній лаві та комплексного волейбольного тесту для визначення координованості рухів встановив достовірні розбіжності між результатами двох груп, і ці розбіжності були суттєві та статистично достовірні (p<0,05) (табл.3.1).

Результати тестування, метання тенісного м'яча на швидкість і дальність із положення сидячи ноги нарізно, тесту для оцінки балістичної координації рухів, бігу на місці у середньому темпі 10 с, кистьової динамометрії, кидків м'яча у ціль, стоячи до неї спиною, спринту у заданому ритмі та здатності до довільного розслаблення м'язів не встановили між показниками достовірних розбіжностей (p>0,05) (табл.1). Аналізуючи динаміку показників координаційних здібностей контрольної та експериментальної групи після проведення педагогічного експерименту встановлено, що вони покращились, і

склали наступне: в контрольній групі ці зміни було встановлено від 2,1% (стрибків на розмітку) до 10,7% (метання тенісного м'яча на швидкість і дальність із положення сидячи ноги нарізно), в експериментальній, найгірший показник склав 6,6% (метання тенісного м'яча на швидкість і дальність із положення сидячи ноги нарізно), тоді як найкращий показник було зафіксовано в тестуванні бігу на місці у середньому темпі - 69%.

Таким чином можна констатувати, що вищезазначені комплекси вправ на координаційній драбині позитивно вплинули на розвиток координаційних здібностей юних волейболістів.

Результати тестування фізичної підготовленості юних волейболістів після проведення педагогічного експерименту представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Показники фізичної підготовленості волейболістів контрольної та експериментальної груп до і після проведення педагогічного експерименту (n=40)

Рухові тести	КГ після експерименту (n=20)	ЕГ після експерименту (n=20)	t	p
$\bar{X} \pm m$				
бистрота				
Біг 30 м (с)	5,2±0,6	5,1±0,3	0,1	>0,05
Біг 12 м з ходу (с)	3,1±0,1	2,8±0,1	2,1	<0,05
біг 10 с на місці (кількість кроків)	44,1±1,5	48,1±1,1	2,1	<0,05
Хват падаючої палиці (см)	21,1±4,6	22,1±4,5	0,2	>0,05
швидкісно-силові здібності				
стрибок угору з розбігу (см)	44,7±1,8	49,6±1,6	2,1	<0,05
стрибок у довжину з місця поштовхом двох ніг (см)	135,3±4,5	148,3±4,1	2,1	<0,05
метання набивного м'яча двома руками з-за голови у стрибку (м)	5,9±0,3	6,0±0,2	0,3	>0,05
Стрибок угору після переміщень праворуч, ліворуч (с)	8,4±0,1	8,1±0,1	2,1	<0,05
Спеціальний стрибковий тест (різниця між стрибками)(см)	13,2±1,2	10,1±0,8	2,1	<0,05
гнучкість				
Нахил тулуба вперед з в.п. сидячи (см)	8,9±0,8	8,5±0,8	0,3	>0,05
Викрут з палицею (см)	60,1±6,5	63,1±5,3	0,4	>0,05
витривалість				
Біг 5 хв. (м)	1053,8±21,2	1067,1±18,2	0,5	>0,05
сила				
Згинання розгинання рук в упорі лежачи (кількість разів)	18,4±3,5	18,9±2,5	0,1	>0,05
підіймання тулубу у положення сидячи (кількість разів)	38,4±3,5	36,8±3,1	0,3	>0,05

Аналіз фізичної підготовленості після впровадження в навчально – тренувальний процес експериментальної групи вправ складнокоординаційної спрямованості встановило: показників бігу 10 с на місці, стрибка угору з розбігу, стрибка у довжину з місця поштовхом двох ніг, стрибка угору після переміщень праворуч, ліворуч, спеціального стрибкового тесту (різниця між стрибками) і ці відмінності суттєві і статистично достовірні (p<0,05). Вивчення інших показників фізичної підготовленості встановило їх покращення, але статистична різниця між результатами не спостерігалась.

Вивчення динаміки показників фізичної підготовленості контрольних та експериментальних груп після впровадження в навчальний – тренувальний процес вправ складно координаційної спрямованості встановило, що приріст в тестуванні склав:бігу 30 м в експериментальній 21,5%, в контрольній групі 17,5%; бігу 12 м з ходу в експериментальній 28,5%, в контрольній групі 9%; бігу 10 с на місці в експериментальній 17,3 %, в контрольній групі 14%; хвату падаючої палиці в експериментальній 15,3%, в контрольній групі 18%; стрибка угору з розбігу в експериментальній 7,4%, в контрольній групі 8,5%; стрибка у довжину з місця поштовхом двох ніг в експериментальній 11,3%, в контрольній групі 5,4%; метанні набивного м'яча двома руками з-за голови у стрибку в експериментальній 9,1%, в контрольній групі 5,4%; стрибка угору після переміщень праворуч, ліворуч в експериментальній 9,1%, в контрольній групі 3,4%; спеціального стрибкового тесту (різниця між стрибками) в експериментальній 23,5%, в контрольній групі 1,5%; нахилу тулубу вперед з в.п. сидячи в експериментальній 2,3%, в контрольній групі 6%; викриту з палицею в експериментальній 3,1%, в контрольній групі 6,2%; бігу 5 хв. в експериментальній 3,3%, в контрольній групі 1,5%; згинання розгинання рук в упорі лежачи в експериментальній 15,2%, в контрольній групі 6,8%; підіймання тулубу у положення сидячи в експериментальній 17,2%, в контрольній групі 11%.

Таким чином, на підставі статистичного аналізу даних, отриманих після педагогічного експерименту можна констатувати, що запропонована нами система спеціальних складно координаційних вправ на координаційній драбині, позитивно вплинула на показники фізичної підготовленості волейболістів 9 – 11 років.

Висновки. 1.Аналіз літературних джерел з проблеми визначення рівня фізичної підготовленості юних волейболістів свідчить про те, що ця проблема залишається актуальною і вимагає вирішення низки питань, серед яких

основним є аналіз існуючих та пошук нових методик для розвитку та вдосконалення фізичних якостей юних спортсменів.

2. Аналіз показників фізичної підготовленості після проведення педагогічного експерименту встановив, що результати тестування експериментальної групи достовірно покращились за показниками координаційних здібностей, швидко-силової якості та швидкості ($p < 0,05$), результати гнучкості, витривалості та сили, теж покращились, але достовірних змін при цьому не спостерігалось ($p > 0,05$).

Перспективи подальших досліджень. В перспективі в даному напрямку, цікавим є визначення впливу системи спеціальних складно координаційних вправ на показники фізичної підготовленості юних волейболістів.

Література

1. Бойчук Р. І. Роль координаційних здібностей у процесі тренування юних волейболісток на етапі початкової підготовки 2010. №1. С. 8 - 10.
2. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. Киев, Олимпийская литература, 2002. 293 с.
3. Ермаков С.С. Педагогические подходы в обучении сложным техническим приемам волейболистов. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: сб. научных тр. Харьков, 2001. С. 32-42.
4. Козина Ж. Л., Гринченко И. Б., Крамской С. И., Поярков Ю. М. Спортивные игры: учебник для студ. пед. вузов в 2-х томах. Том 1. Харьков, 2013. 446 с.
5. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та юнацтва. К.: 2005, 196 с.
6. Лях В. И. Координационные способности: диагностика и развитие Москва: ТВТ Дивизион, 2006. 290 с.
7. Стрельникова Э.Я. Ляхова Т.П. Теория і методика обраного виду спорту: навч. посібник для студентів ВНЗ фізичної культури. Харків: ХДАФК, 2018. 150 с.
8. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте К.: Олимпийская литература, 1997. С. 300 - 309.

Reference

1. Boychuk R. I. The role of coordination health in the process of training young volleyball players at the stage of cob training 2010. No.1. P. 8 - 10.
2. Volkov L. V. Theory and methodology of children's and youth sports. Kiev, Olympic Literature, 2002. 293 p.
3. Ermakov S.S. Pedagogical approaches in teaching complex techniques of volleyball players. // Physical education of students of creative specialties: Sat. scientific tr. Kharkov, 2001. P. 32-42.
4. Kozina Zh. L., Grinchenko I.B., Kramskoy S.I., Poyarkov Yu.M. Sports games: a textbook for students. ped. universities in 2 volumes. Volume 1. Kharkov, 2013. 446 p.
5. Kruceovich T. Yu., Vorobyov M. I. Control of physical well-being of children, children and young people. K.: 2005, 196 p.
6. Lyakh V.I. Coordination abilities: diagnostics and development Moscow: TVT Division, 2006. 290 p.
7. Strelnikova. E. Ya. Lyakhova T.P. Theory and methodology of the opposite kind of sport: navch. A guide for students of the Higher Education Institution of Physical Culture. Kharkiv: KhDAFK, 2018. 150 p.
8. Platonov VN General theory of training of athletes in Olympic sports K.: Olympic literature, 1997. P. 300 - 309.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.5(125).10

УДК: 615.825(44)

Данилевич М. В.

доктор педагогічних наук, професор

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Романчук О. В.

кандидат філологічних наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Коваль Р. С.

кандидат філологічних наук, старший викладач

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Стефанишин М. В.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

РОЗВИТОК КІНЕЗІТЕРАПІЇ У ФРАНЦІЇ (1914–1969 РР.)

У статті проаналізовано історію розвитку кінезітерапії у Франції з 1914 до 1969 року. Отримані напрацювання можливо використати для доповнення та розширення навчальних курсів у закладах вищої освіти медичного та фізкультурно-спортивного профілю. **Результати.** Значний вплив на розвиток кінезітерапії у Франції мали наслідки Першої і Другої світових війн. Застосування масажу та лікувальної гімнастики сприяло процесам реабілітації та функціонального відновлення поранених. Професія масажиста-кінезітерапевта офіційно заснована у Франції 30 квітня 1946 року. Навчання у школах, де відбувалася професійна підготовка, тривало 2 роки. Основну увагу приділяли особливостям використання масажу в поєднанні з лікувальною фізичною культурою у травматології, неврології та ревматології. Однією з головних умов для тих, хто бажав навчатися, була наявність французького громадянства, а також відмінний стан здоров'я. З 1950-х років у Франції почали вести мову про ще один додатковий рік навчання. Французьке медичне співтовариство намагалось кваліфікувати професійні дії масажистів-кінезітерапевтів у відповідності до потреб тих спеціалістів, з котрими вони співпрацювали у парі. Лише у 1969 році офіційно запроваджено